

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **R. C.**

skazanego za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 29 sierpnia 2024 r.,

w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 472/19,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III K 115/15,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. oraz art. 542 § 3 k.p.k. *a contrario*

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności;**
- 2. stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej wyrokiem z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III K 115/15, uznał R. C. za winnego popełnienia czynów zakwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i po orzeczeniu kar jednostkowych wymierzył mu kary łączne 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 300 stawek dziennych z ustaleniem, że jedna stawka

dzienna wynosi 30 zł. Wyrok ten rozstrzygnął o odpowiedzialności karnej również innych osób.

Po rozpoznaniu wniesionych w sprawie apelacji, w tym apelacji obrońcy R. C., Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 472/19, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego R. C. została przez Sąd Najwyższy oddalona jako oczywiście bezzasadna postanowieniem z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt IV KK 217/20.

Następnie skazany i jego obrońca podejmowali starania o wzruszenie prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania. Postulujący wznowienie wniosek obrońcy Sąd Najwyższy oddalił postanowieniem z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt IV KO 54/22, natomiast postanowieniami: z dnia 24 lutego 2023 r. sygn. akt IV KO 7/23; z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt IV KO 81/23; z dnia 28 marca 2024 r., sygn. akt IV KO 104/23 odmówił przyjęcia osobistych wniosków skazanego wobec ich oczywistej bezzasadności. Wobec tego, że osobnymi pismami R. C. sygnalizował, że orzekające w jego sprawie sądy obu instancji były nienależycie obsadzone (uchybiecie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), w ostatnim z wymienionych postanowień wskazano również, że brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Po rozpoznaniu zażalenia skazanego R. C. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 5 czerwca 2024 r., sygn. akt IV KZ 20/24, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 w zw. z art. 545 § 3 k.p.k. uchylił postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2024 r., sygn. akt IV KO 104/23, i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Po 5 czerwca 2024 r. skazany nadesłał do Sądu Najwyższego dalsze pisma datowane: 13 i 18 czerwca, 15 lipca oraz 13 sierpnia 2024 r., w których przekonywał, że nie popełnił przypisanych mu czynów, zatem jego wniosek o wznowienie postępowania „był i jest w pełni zasadny i oczywisty”, ponownie podnosił, że orzekające w jego sprawie sądy były nienależycie obsadzone (w przypadku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej imiennie wymienił sędziego A. G.), co uzasadnia również wznowienie postępowania z urzędu oraz domagał się wstrzymania wykonania kary. Załączył również odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 1 lipca 2024 r., zawierającego decyzję - z którą

polemizował - o nieuwzględnieniu wniosku skazanego o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Natomiast Sąd Apelacyjny w Katowicach oraz Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej nadesłały pisma R. C., w których skazany również do tych Sądów wystąpił o wznowienie postępowania, nie bacząc na to, że w tej materii proceduje już Sąd Najwyższy.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. stanowi, że jeżeli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej RP, sąd odmawia przyjęcia wniosku bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Osobisty wniosek skazanego R. C. o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny, a żeby to wykazać, celowe będzie bliższe przedstawienie sporządzanej przez niego korespondencji.

R. C. w piśmie datowanym 4 września 2023 r. (wpłynęło do Sądu Najwyższego 27 listopada 2023 r.) zaznaczył, że zwraca się do „z uprzejmą prośbą do Wysokiego Sądu w związku z między innymi art. 540 § 1 k.p.k. w zw. z art. 540 § 2a k.p.k. zg. z art. 547 § 3 k.p.k.”, a w uzasadnieniu podał, że w sprawie, w której został skazany, ujawniły się nowe fakty i dowody wskazujące na to, że został skazany za przestępstwo, którego nie popełnił. Mające to potwierdzać okoliczności szczegółowo opisał w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa złożonym do prokuratury, będącym załącznikiem do przedmiotowego wniosku (faktycznie brak jest tego załącznika). Nowym dowodem w sprawie, nieznanym wcześniej Sądowi, ma być także okoliczność, że ze względów zdrowotnych skazany nie może odbywać kary pozbawienia wolności, gdyż stanowi to zagrożenie dla jego zdrowia, a nawet życia. R. C. uważa, że lekarz, który sporządził opinie o możliwości odbywania przez niego kary pozbawienia wolności, popełnił przestępstwo, o czym zawiadomił prokuraturę. Zwrócił się także o przeprowadzenie czynności procesowych w miejscu jego pobytu, nie wskazując jednak o jakie czynności chodzi. Skazany nadto wystąpił o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do postępowania wznowieniowego oraz o wstrzymanie wykonania kary, które uzasadniać mają

okoliczności wskazane w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, świadczące o tym, że nie popełnił czynu, za który został skazany.

Jak wspomniano, w dalszych pismach, które wpłynęły do Sądu Najwyższego w dniach 13, 19 oraz 26 lutego 2024 r., R. C. wskazywał, że wznowienie postępowania uzasadnia także fakt, iż orzekające w jego sprawie sądy obu instancji były nienależycie obsadzone, co wynika z faktu, że zasiadali w nich sędziowie „nieprawnie powołani z KRS (neo-KRS)”. Także i w tych pismach skazany zamieszczał wniosek o wstrzymanie wykonania kary.

Do akt niniejszej sprawy dołączono także pismo skazanego z dnia 8 stycznia 2024 r. adresowane do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu (wraz z załącznikami), nadesłane w dniu 25 marca 2024 r. do Sądu Najwyższego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach (tam przesłała je prokurator Prokuratury Regionalnej w Katowicach). W piśmie skazany informuje Prokuraturę Okręgową w Poznaniu, że podjął starania o wznowienia postępowania w dotyczącej go sprawie. W jednym z załączników (piśmie z 8 września 2023 r. skierowanym do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego) R. C. nadmienił, że cyt. „postawa moja przed Sądem I i II instancji była jedynie i aż kierowana w wyższej konieczności - by nikt nie zginął z mojej Rodziny, ani żebym ja nie utracił swojego życia (będąc porwany do lasu, bitym, szantażowanym i inne zgodnie ze złożonym zawiadomieniem do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu o popełnieniu przestępstwa z dnia 30.08.23 r.)”.

Analizując powyższe pisma skazanego, w szczególności pismo z dnia 4 września 2023 r. należy stwierdzić, że nie zawierają one żadnych danych, które pozwoliłyby uznać, że po wydaniu prawomocnego orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że R. C. nie popełnił czynów, za które został skazany. Z pewnością nie jest przesłanką wznowienia okoliczność, że ze względów zdrowotnych skazany nie może odbywać kary pozbawienia wolności, co jest zresztą własnym twierdzeniem R. C., skoro w postanowieniu z dnia 1 lipca 2024 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu (Sąd penitencjarny) odnotował, że „nie stwierdził żadnych zdrowotnych przesłanek do udzielenia przerwy w karze” w sytuacji, gdy „w konkluzji opinii (lekarskiej - uzup. SN) wskazano, że aktualny stan zdrowia skazanego jest dobry i sformułowano wniosek, że skazany może być leczony w zakładzie karnym, a pobyt w zakładzie karnym nie zagraża jego życiu”. W aspekcie

wznowienia postępowania nie ma nic do rzeczy przekonanie skazanego, że Sąd oparł się na wadliwej, a nawet przestępczej opinii lekarskiej, skoro wspomniana kwestia dotyczy postępowania wykonawczego, a nie rozpoznawczego. Nie jest jasne jakie okoliczności mające świadczyć o konieczności wznowienia postępowania skazany przedstawił w złożonym do prokuratury w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, jak też czy chodzi o przestępstwo, którego dopuszczono się w związku z postępowaniem, co jest przesłanką wznowienia z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. W takim jednak wypadku autor wniosku zgodnie z art. 541 § 1 i 2 k.p.k. powinien wskazać, czego R. C. nie uczynił, że czyn, o którym mowa w tym przepisie, został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 k.p.k.

Powyższe okoliczności skutkowały rozstrzygnięciem ujętym w pkt 1. części dyspozytywnej postanowienia.

Podnosząc orzekanie w jego sprawie sędziów powołanych do pełnienia urzędu na wniosek tzw. neo-KRS, tj. Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), skazany sygnalizuje nienależytą obsadę sądów obu instancji, tj. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a w konsekwencji konieczność wznowienia postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.). Konieczność taka w przedmiotowej sprawie jednak nie zachodzi, co wynika z następujących okoliczności.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego - mającej moc zasady prawnej uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20; uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 oraz innych judykatów w przypadku sędziego sądu powszechnego powołanego do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. jego zasiadanie w składzie orzekającym automatycznie nie powoduje, iż zachodzi nienależyta obsada sądów. Taka sytuacja zachodzi, gdy zostanie wykazane, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż kierując do Prezydenta RP wniosek o powołanie danej

osoby do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego, upolityczniona Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się nie tylko względami merytorycznymi, na co może wskazywać np. objęcie wnioskiem niewyróżniającego się osiągnięciami zawodowymi kandydata, ale mocno zaangażowanego w wspieranie tzw. reformy wymiaru sprawiedliwości podjętej przez kierownictwo resortu ukształtowane w końcu 2015 r., względnie kandydata o wyraźnie mniejszych kompetencjach niż odrzucony kontrkandydat. Należy też mieć jednak na uwadze datę wydania orzeczenia w sprawie, bowiem w pkt 3. wspomnianej uchwały składu połączonych Izb Sądu Najwyższego stwierdzono, że przyjęta wykładnia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. „nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych przez sądy przed dniem jej podjęcia oraz do orzeczeń, które zostaną wydane w toczących się w tym dniu postępowaniach na podstawie Kodeksu postępowania karnego przed danym składem sądu”. Zatem biorąc pod uwagę datę wyrokowania przez sądy obu instancji w sprawie R. C. - odpowiednio 3 czerwca 2019 r. i 5 grudnia 2019 r., sygnalizowana przez skazanego okoliczność nie może prowadzić do stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej i wznowienia postępowania z urzędu.

Należy też podkreślić, że zagadnienie w ogóle nie dotyczy wymienionej przez skazanego sędzi Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej A.G. Wgląd w zasoby Internetu pozwolił ustalić, że do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego tego Sądu została ona powołana na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa zawarty w uchwale Nr [...] z dnia 17 lutego 2016 r., zatem organu, który nie został ukształtowany w trybie określonym przepisami wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Skazany nie podał, orzekanie którego konkretnie sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach miałoby skutkować nienależytą obsadą sądu, jednak z uwagi na datę wydania wyroku przez ten Sąd zbędne było ustalanie, czy nasuwa zastrzeżenia sposób powołania którykolwiek z członków składu orzekającego.

Powyższe okoliczności skutkowały rozstrzygnięciem ujętym w pkt 2. części dyspozytywnej postanowienia.

Treść obu rozstrzygnięć czyniła zbędnym wypowiadanie się w przedmiocie postulowanego przez skazanego wstrzymania wykonania kary.

[PGW]

[ms]